



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyně Mgr. Janou Komínkovou v právní věci
žalobce: A.A., státní příslušnost Somálská federativní republika, v ČR pobytem v Zařízení
 pro zajištění cizinců Bělá Jezová, 294 21 Bělá pod Bezdězem, *zastoupeného Mgr.*
Tomaszem Heczem, advokátem, se sídlem Holandská 1, 639 00 Brno, proti **žalované:**
Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje, odbor cizinecké
policie se sídlem Nádražní 2, 301 00 Plzeň, o žalobě proti rozhodnutí ze dne 6. 11. 2015, č.j.
 KRPP-132053-60/ČJ-2015-030022,

t a k t o :

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou domáhá zrušení výše označeného rozhodnutí žalované, kterým bylo rozhodnuto, že se podle § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců doba zajištění za účelem správního vyhoštění stanovena na 30 (třicet) dní od okamžiku omezení osobní svobody v rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje, odbor cizinecké policie pod č.j. KRPP-132053-17/ČJ-2015-030022 ze dne 14. 8. 2015, následně prodloužená o 60 dní podle § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců rozhodnutím o prodloužení zajištění č.j. KRPP-132053-42/ČJ-2015-030022 ze dne 9. 9. 2015, prodlužuje podle § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců o 90 (devadesát) dní, tj. celkem 180 (stoosmdesát) dní od okamžiku omezení osobní svobody.

Žalobce v žalobě předně namítal, že napadené rozhodnutí je nezákonné, neboť nemůže směřovat k naplnění účelu podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Účelem zajištění podle uvedeného ustanovení může být pouze jeho následné správní vyhoštění. Žalobce však měl za to, že jeho vyhoštění by nebylo přípustné. Dále konstatoval, že proti rozhodnutí o správním vyhoštění podal odvolání a byl přesvědčen, že jeho správní vyhoštění by bylo nezákonné, neboť by mj. odporovalo principu *non refoulement*, zakotvenému v čl. 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků a dále v §179 zákona o pobytu cizinců. Podle žalobce je na něj třeba hledět, jako na uprchlíka, ve smyslu této Úmluvy, bez ohledu na to, zda již požádal v České republice o azyl, či nikoliv.

Zemí původu žalobce je Somálsko. Jedná se o zemi, v níž řadu let probíhá válečný konflikt mezi vládními jednotkami a islamisty. Celou situaci zhoršují sucha a hladomory, se kterými není téměř nefunkční vláda schopná se vypořádat. Své domovy opustili statisíce uprchlíků, kteří se uchýlili zejména do sousedních zemí, kde žijí v uprchlických táborech, v nichž panují otřesné podmínky. Uprchlíci zde nemají zajištěny základní životní potřeby a jsou zde ohroženi na zdraví a životě. Ministerstvo vnitra ČR vydalo varování před cestami do Somálska, v němž uvádí, že: „*Ministerstvo zahraničních věcí ČR doporučuje zcela se vyhnout cestám do Somálska. V zemi probíhají boje mezi vládními ozbrojenými silami, podporovanými mezinárodními jednotkami, a milicemi islamistické organizace al-Šabáb. Na celém území Somálska, tedy včetně hlavního města, Somalilandu i Puntlandu, existuje vysoké riziko teroristických útoků. K útokům dochází často a jejich cílem bývají místa a zařízení, kde se pohybují představitelé vlády a/nebo cizinci. Cizincům hrozí také únosy ze strany teroristických skupin.*“ Z těchto a dalších veřejně dostupných zdrojů lze dovodit důvodnou obavu, že žalobci v Somálsku hrozí nebezpečí vážné újmy, a to vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci vnitřního ozbrojeného konfliktu, ve smyslu 179 odst. 1, 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců a čl. 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků.

Žalobce dále namítal, že se žalovaná v napadeném rozhodnutí s touto otázkou nijak nevypořádala, tedy není zřejmé, zda se touto otázkou vůbec zabývala a jak ji posoudila. Zároveň, s ohledem na níže uvedené neumožnila žalobci sdělit údaje, týkající se specificky jeho postavení, podstatné pro zvážení aplikace principu *non refoulement* na jeho konkrétní případ.

Žalobce byl přesvědčen, že přinejmenším existují pochybnosti o tom, zda lze Somálsko považovat za bezpečnou zemi, do níž je přípustné realizovat jeho vyhoštění, přičemž důkazní břemeno k prokázání toho, že jeho vyhoštění do Somálska by bylo přípustné, nese žalovaná. V této souvislosti žalobce poukázal na rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva, F. H. vs. Švédsko, stížnost č. 32621/06, kde je uvedeno, že „*Vzhledem ke zvláštní situaci, ve které se žadatelé o azyl obecně nacházejí, je třeba v případě hodnocení věrohodnosti jejich výpovědi či předložených dokumentů aplikovat zásadu, že v případě pochybností musí být rozhodnutí ve prospěch žadatele. Teprve pokud se objeví informace, na jejímž základě vzniknou důvodné pochybnosti co do pravdivosti žadatelova*

tvrzení, je dotyčný povinen poskytnout uspokojivé vysvětlení, které by tyto pochybnosti rozptýlilo. V opačném případě však důkazní břemeno leží na straně smluvního státu“. Napadené rozhodnutí v tomto směru nekonstatuje žádné důkazy, nasvědčující tomu, že vyhoštění a tedy i zajištění za účelem následného vyhoštění, by bylo právně přípustné.

Žalobce měl za to, že není naplněn důvod pro jeho zajištění, uvedený v § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Žalovaná dovozuje obavu, že by žalobce výkon rozhodnutí o vyhoštění mařil, pouze z toho, že na území České republiky vstoupil neoprávněně. Podle žalobce však pouze z tohoto uvedený závěr dovodit nelze. Žalobce podal proti rozhodnutí o **správním vyhoštění** odvolání a má v úmyslu požádat na území EU o azyl, dosud mu to však nebylo umožněno. **Jak** již bylo výše uvedeno, je přitom třeba na něj hledět jako na uprchlíka.

Žalobce dále konstatoval, že správní řízení, předcházející vydání prvního rozhodnutí o jeho zajištění, trpělo vadami, které měly vliv na výsledek správního řízení. Vady tohoto řízení se vztahují i na napadené rozhodnutí, které bylo vydáno na základě dosavadního průběhu řízení a provedených důkazů. Správní řízení bylo vedeno v českém jazyce s tlumočením do arabštiny. Žalobce však neovládá ani jeden z těchto jazyků a nebyl tedy schopen ve správním řízení uplatnit svá práva, předložit tvrzení na svou obranu ani uplatnit procesní prostředky k obraně svých práv. Správní řízení tak bylo provedeno v rozporu s § 16 správního řádu. Na žalobce je přitom třeba hledět jako na uprchlíka, ve smyslu Úmluvy o právním postavení uprchlíků, a je tedy třeba mu přiznat veškerá práva, zaručená touto Úmluvou, jíž je Česká republika vázána. Podle čl. 3 Úmluvy, je zakázána jakákoli diskriminace uprchlíků v řízení před orgány členských států, z důvodu jejich rasy nebo země původu. Za situace, kdy jsou ale cizincům původem ze Somálska ustanovováni tlumočníci do jazyka arabského, bez ohledu na to, zda tento jazyk ovládají, dochází k jejich znevýhodnění z důvodu jejich etnické příslušnosti a zemi původu.

Žalobce dále poukazoval na čl. 16 Úmluvy, podle které má každý uprchlík právo na svobodný přístup k soudům a na právní pomoc. Přístup k soudům však není zajištěn zejména tehdy, pokud ve správním řízení, které soudnímu přezkumu předchází, není uprchlík seznámen s obsahem vydaných rozhodnutí a s podmínkami pro uplatnění opravných prostředků. Žalobce neměl v průběhu správního řízení, až do 1. 10. 2015, zajištěnu jakoukoliv právní pomoc. Správní řízení, které předcházelo vydání rozhodnutí o zajištění, tedy trpí procesní vadou, která mohla zásadním způsobem ovlivnit obsah i napadeného rozhodnutí. Žalobce se domnívá, že je třeba napadené rozhodnutí zrušit, ustanovit mu tlumočníka do jazyka, který ovládá a umožnit mu vyjádřit se a sdělit veškeré skutečnosti, které by mohly mít vliv na rozhodnutí ve věci, zejména pro posouzení aplikace principu *non refoulement*, jak je uvedeno výše.

S ohledem na shora uvedené žalobce žádal, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

Žalovaná ve svém **vyjádření k podané žalobě** uvedla, že žalobce byl zajištěn za účelem správního vyhoštění dne 14. 8. 2015, a to podle § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Dále žalovaná konstatovala, že vzhledem k tomu, že se ve stanovené lhůtě nepodařilo zrealizovat výkon rozhodnutí správního vyhoštění z důvodu složitosti zajištění

náhradního cestovního dokladu, bylo zajištění 9. 9. 2015 prodlouženo o 60 dnů. Žalobce toto rozhodnutí odmítl převzít a podpisem potvrdit převzetí. Tato skutečnost je potvrzena na rozhodnutí, č.j. KRPP-132053-42/ČJ-2015-030022. Jelikož se zastupitelský úřad Somálska nachází v Moskvě a komunikace s ním je složitá, rozhodla žalovaná o prodloužení zajištění rozhodnutím ze dne 6. 11. 2015, č.j. KRPP-132053-60/ČJ-2015-030022 o dalších 90 dnů. Prodloužení zajištění za účelem správního vyhoštění žalobce je v souladu se zákonem o pobytu cizinců, jelikož podle § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců nesmí překročit 180 dnů a počítá se od okamžiku omezení osobní svobody. Prodloužení zajištění žalobce o 90 dnů je krajním případem, jakmile odpadnou důvody zajištění, tedy žalobce získá cestovní doklad, bude provedena realizace správního vyhoštění a žalobce bude propuštěn i před uplynutím stanovené doby prodloužení zajištění. Zákon o pobytu cizinců v § 124 odst. 3 umožňuje policii i opakovaně prodloužit zajištění, je-li to nezbytné k pokračování přípravy výkonu správního vyhoštění.

K námitce žalobce, že by se na něj mělo hledět jako na uprchlíka ve smyslu Úmluvy o právním postavení uprchlíků (dále jen „Úmluva“) žalovaná konstatovala, že s tímto nesouhlasí, neboť jak sám žalobce v protokolu uvádí, zanechal v Somálsku svou matku a tři sourozence s tím, že se chce usadit v Německu, tam pracovat a živit rodinu v Somálsku. Sám tak potvrdil, že důvod jeho odchodu ze Somálska je ekonomický. Jak dále vyplývá z protokolu, žalobce nepožádal v první bezpečné zemi o azyl, ale snažil se dostat do Německa. Zároveň Odbor azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ve svém závazném stanovisku k vycestování cizince vedeném pod evidenčním číslem ZS27209 uvedl, že vycestování žalobce je možné. Žalovaná zdůraznila, že neporušila článek 3 Úmluvy, neboť žalobce žádným způsobem nediskriminovala z důvodu rasy, náboženství nebo země původu a ani neporušila článek 16 Úmluvy, neboť v rozhodnutí o zajištění, které žalobce převzal, žalobce poučila o jeho právech a povinnostech, které z rozhodnutí vyplývají, tedy i o přístupu k soudům.

K žalobní námitce, že vyhoštění žalobce nebylo přípustné, žalovaná konstatovala, že z protokolu vyplývá, že v Somálsku žijí matka, otec a sedm sourozenců žalobce, které tam žalobce zanechal, což nevypovídá o bezútěšné situaci v Somálsku, jak žalobce tvrdí. K údajům o varování Ministerstva vnitra České republiky před cestami do Somálska žalovaná uvedla, že toto varování se vztahuje před cestami cizinců, tedy občanů České republiky do Somálska, ale nesměruje k obyvatelstvu Somálska. Naproti tomu žalovaná opětovně poukázala na závazné stanovisko Odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra k vycestování cizince vedeném pod evidenčním číslem ZS27209, kde je uvedeno, že vycestování žalobce je možné a tedy jeho vyhoštění je realizovatelné. Žalobci bylo 31. 8. 2015 uloženo Rozhodnutí o správním vyhoštění na dobu 1 rok s nabytím právní moci 8. 9. 2015, což je základní předpoklad realizace správního vyhoštění. Jedinou překážkou realizace správního vyhoštění žalobce je potvrzení totožnosti žalobce a získání cestovního dokladu pro žalobce ze zastupitelského úřadu Somálska, který se nachází v Moskvě a kdy nelze ovlivnit jeho činnost ve vztahu k žalobci. Z tohoto důvodu bylo prodlouženo zajištění žalobce. Jelikož uplynula pouze polovina celkové lhůty zajištění, žalovaná se nedomnívala, že by realizace výkonu správního vyhoštění nebyla možná jen proto, že zastupitelský úřad Somálska dosud nevydal žalobci náhradní cestovní doklady.

Dále žalovaná uvedla, že zajistila žalobce z důvodu nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Žalobce potvrdil v protokolu, že v momentě zajištění bylo cílem jeho cesty Německo, kde chtěl pracovat. Při své cestě do Německa úmyslně nedovoleně za pomoci převaděčů překročil vnější hranice Evropské unie a neoprávněně vstoupil na území České republiky, neboť není držitelem platného cestovního dokladu a ani víza či povolení k pobytu na území České republiky či některém jiném členském státě Evropské unie. Není pravda, jak uvádí žalobce, že mu nebylo umožněno požádat si o azyl. Podání žádosti o azyl je svobodnou vůlí jedince. Během svého pobytu na území Evropské unie žalobce tuto svou svobodnou vůli neprojevil a neprojevil ji ani na území České republiky, ačkoli byl o možnosti požádat o azyl poučen, což je součástí spisu pod pořadovým číslem 24. Toto jednání svědčí spíše o ekonomických důvodech pobytu žalobce na území členských států Evropské unie a České republiky a tom, že žalobce nehledá bezpečí, ale pohodlí. Postup podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců je odůvodněn v části „Naplnění zákonných podmínek zajištění.“

Žalovaná konstatovala, že si není jista, zda žalobce jednal o své vlastní svobodné vůli při podání žaloby, neboť plná moc k jeho zastoupení je psána v českém jazyce, podepsaná žalobcem bez potvrzení tlumočnicka o přeložení zmocnění do jazyka žalobci srozumitelnému.

Závěrem poukázala na závazné stanovisko č. ZS 27209 Odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra České republiky, kde je uvedeno, že vycestování žalobce do Somálska je možné. Žalovaná musí tedy učinit všechny možné zákonné kroky, v odůvodněných případech i zajistit cizince za účelem správního vyhoštění, aby dostála dikci zákona a bylo dosaženo výkonu rozhodnutí o správním vyhoštění. Žalovaná jednala pouze podle zákona, především zákona o pobytu cizinců, jenž implementoval Směrnici Evropského parlamentu a rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí.

Žalovaná žádala, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Dne 9.12.2015 soud obdržel prostřednictvím JUDr. Jiřího Kozáka, advokáta, se sídlem Mělník, Jiráskova 236 sdělení o ukončení zastoupení žalobce. Téhož dne bylo soudu doručeno sdělení o změně právního zástupce, kterým se stal Mgr. Tomasz Heczk, advokát, se sídlem Brno, Holandská 1 a jehož prostřednictvím žalobce doplnil podanou žalobu.

V doplnění žaloby žalobce uvedl, že v plném rozsahu setrvává na žalobních bodech uvedených v podané žalobě a dále konstatoval, že ji doplňuje o žalobní body uvedené níže.

Žalobce namítal, že vydáním napadeného rozhodnutí žalovaná porušila následující ustanovení:

- § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců ve spojení s čl. 15 odst. 1 a 4 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (dále jen „návratová směrnice“);

- čl. 8 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) a čl. 5 odst. 1 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod z r. 1950 (dále jen „Evropská úmluva“);
- §§ 3, 50 odst. 3, 68 odst. 3 zák. č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (dále jen „správní řád“);
- § 125 odst. 2 zákona o pobytu cizinců ve spojení s § 3 správního řádu.

Porušení výše uvedených ustanovení zákona o pobytu cizinců, návratové směrnice i Evropské úmluvy spatřoval žalobce ve skutečnosti, že v čase vydání napadeného rozhodnutí neexistoval v jeho případě reálný předpoklad, že by v době zajištění, které v souladu s § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců nesmí přesáhnout 180 dnů, mohlo dojít k jeho vyhoštění do země původu (či jiného státu). Zbavení osobní svobody, jehož jediným účelem má být právě realizace správního vyhoštění, je proto nutné považovat za neopodstatněné, resp. svévolné. Navíc správní orgán neposuzoval skutečnosti potřebné pro ověření reálnosti vyhoštění žalobce v době zajištění. Dále žalovaný správní orgán dostatečně nezdůvodnil délku zajištění uloženou žalobci.

Žalobce uvedl, základní podmínky reálného předpokladu vyhoštění. Konstatoval, že podmínka existence reálného předpokladu pro vyhoštění sice není výslovně uvedena v § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, nicméně tato je obsažena v návratové směrnici. Aby byly dodrženy závazky, které pro ČR vyplývají z členství v EU, je potřeba příslušná zákonná ustanovení, včetně § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců vykládat eurokonformním způsobem. Podle čl. 15 odst. 1 věta druhá návratové směrnice *„jakékoli zajištění musí trvat co nejkratší dobu, a pouze dokud jsou s náležitou pečlivostí činěny úkony směřující k vyhoštění“*. Čl. 15 odst. 4 návratové směrnice pak stanoví, že *„ukáže-li se, že reálný předpoklad pro vyhoštění přestal z právních nebo jiných důvodů existovat [...], ztrácí zajištění odůvodnění a dotčená osoba musí být bezodkladně propuštěna“*. Stejně požadavky pak vyplývají i z čl. 5 odst. 1 Evropské úmluvy. Podle Evropského soudu pro lidská práva *„nic nenaznačuje tomu, že by orgány [žalovaného státu] měly reálný předpoklad (perspective réaliste) vyhostit stěžovatele během doby, po kterou byly zajištěni,“* stává se zajištění s čl. 5 odst. 1 neslučitelné (ESLP, *A. a ostatní v. Velká Británie*, stížnost č. 3455/05, rozsudek velkého senátu z 19. 2. 2009, §167). Jinými slovy *„tam, kde jsou si orgány státu vědomy, že příkaz k vyhoštění nemůže být vykonán, zajištění nemůže být nadále považováno za zajištění osoby, proti níž probíhá řízení o vyhoštění“* (ESLP, *Agnissan v. Dánsko*, stížnost č. 39964/98, rozhodnutí o přijatelnosti ze 4. 10. 2001). Kromě toho nezbytnost existence reálného předpokladu pro vyhoštění pro zákonnost zajištění zdůrazňuje i Nejvyšší správní soud (dále jen „NSS“), který v usnesení rozšířeného senátu ze dne 23. 11. 2011, č.j. 7 As 79/2010-150 uvedl, že: *„v případech, kdy bude již v době rozhodování správního orgánu o zajištění cizince zřejmé či pravděpodobné, že účel zajištění, tj. správní vyhoštění, vycestování nebo předání cizince, nebude moci být realizován, nebylo by možné zbavení či omezení osobní svobody cizince považovat za souladné s ústavním pořádkem, s mezinárodními závazky ČR v oblasti ochrany základních práv a podle současného právního stavu ani s citovanými ustanoveními návratové směrnice.“* Dále NSS poukazuje na to, že *„správní orgán má povinnost se zabývat*

v řízení o zajištění cizince možnými překážkami správního vyhoštění, předání nebo vycestování tohoto cizince v případech, kdy jsou mu tyto překážky v době rozhodování zajištění známy nebo kdy před rozhodnutím o zajištění cizince vyšly najevo.“

Podle žalobce lze tedy shrnout, že z čl. 15 odst. 4 návratové směrnice, z čl. 8 odst. 2 Listiny a z čl. 5 odst. Evropské úmluvy vyplývá identický požadavek, aby k zajištění cizince za účelem jeho vyhoštění došlo pouze v případě, že existuje reálný předpoklad, že cizinec může být do své země skutečně přemístěn, a orgány státu musejí s náležitou pečlivostí činit všechny kroky nezbytné k tomu, aby jeho vyhoštění bylo realizováno. Podle žalobce nebyla žádná z uvedených dvou podmínek v jeho případě splněna.

Žalobce byl přesvědčen, že žalovaná v jeho případě nedostatečně posuzovala existenci reálného předpokladu vyhoštění, když se v odůvodnění napadeného rozhodnutí zcela nedostatečně zabývala situací v zemi jeho původu. Pouze zcela formálně poukázala na závazné stanovisko MV. Žalovaná nijak neposuzovala individuální okolnosti případu, např. aktuálnost uvedeného stanoviska MV, z jakého regionu Somálska žalobce konkrétně pochází, zda v tomto regionu probíhají boje, kdo tento region kontroluje, zda zde hrozí žalobci vážná újma, apod. Žalobce v tomto ohledu kromě již uvedeného stanoviska Ministerstva zahraničí ČR poukázal na informace o probíhajícím konfliktu Somálsku, které jsou veřejně dostupné na internetových stránkách organizace Amnesty International. Vzhledem k tomu, že v Somálsku v současnosti probíhá občanská válka, žalobci by v případě realizace vyhoštění do Somálska hrozila vážná újma a vyhoštění žalobce do Somálska by proto bylo v rozporu se zásadou *non refoulement* a mezinárodními závazky České republiky. Je tedy zřejmé, že už z tohoto důvodu nebude možné vyhoštění žalobce ve zbývajícím době zajištění realizovat a zajištění žalobce tak postrádá jakýkoli smysl.

Žalovaná se podle žalobce navíc nedostatečně zabývala otázkou, zda je možné ve zbývajícím době zajištění očekávat získání cestovního dokladu pro žalobce, který je pro realizaci vyhoštění nezbytný. Žalovaná v napadeném rozhodnutí pouze zcela formálně uvedla, že „*jedinou překážkou, která v současnosti brání realizování vyhoštění je, že se doposud nepodařilo ŘSCP ověřit totožnost účastníka řízení a zajistit vydání náhradního cestovního dokladu k vycestování. Vzhledem k tomu, že ŘSCP správní orgán informovalo, že ověřování totožnosti a další úkony směřující k realizaci správního vyhoštění stále probíhá, správní orgán dospěl k závěru, že správní vyhoštění je potencionálně možné.*“ Z výše uvedeného je zřejmé, že žalovaná např. nikterak nezohlednila obvyklou dobu, v níž je možné získat od somálských úřadů cestovní doklad pro realizaci vyhoštění cizince. Žalovaný správní orgán ani jinak nezjišťoval v jaké fázi je zjišťování totožnosti žalobce, jaké kroky byly podniknuty, a jaké kroky ještě k tomuto budou muset být provedeny. Žalovaná proto ani nemohla odpovědně posoudit, zda je vyhoštění žalobce ve zbývajícím době zajištění realizovatelné.

Žalobce dále v tomto ohledu považoval rozhodnutí žalované za nesprávné i nepřezkoumatelné. Ve vyjádření k žalobě ze dne 7. prosince 2015 v této souvislosti žalovaná uvedla, že „*Jelikož se zastupitelský úřad Somálska nachází v Moskvě a komunikace s ním je složitá, rozhodl žalovaný o prodloužení zajištění (...) o dalších 90 dnů.*“ Toto tvrzení žalované podle mínění žalobce potvrzuje, že nijak nezjišťovala ani neposuzovala, zda je

reálné, aby byly cestovní doklady žalobci ve lhůtě 90 dnů zastupitelským úřadem vydány. Navíc uvedení této skutečnosti ve vyjádření k žalobě nemůže nikterak ovlivnit nepřezkoumatelnost původního rozhodnutí žalované, s ohledem na jeho zcela nedostatečné odůvodnění.

Konečně má žalobce za to, že žalovaný správní orgán při posuzování reálnosti vyhoštění žalobce měl přihlížet i k minulé praxi správních orgánů. Podle statistik Ředitelství služby cizinecké policie ČR, které má žalobce k dispozici, bylo za prvních 9 měsíců roku 2015 vydáno 6 rozhodnutí o správním vyhoštění do Somálska, žádné však nebylo realizováno. Je tak zřejmé, že i empirické zkušenosti (statistiky ŘSCP) potvrzují argumenty žalobce o nerealizovatelnosti vyhoštění v době zajištění.

Žalobce poukazoval na stanovení doby, na kterou bylo zajištění žalobce prodlouženo, a k nedostatečnému odůvodnění výroku rozhodnutí v této části. Dle výroku napadeného rozhodnutí se doba zajištění žalobce prodlužuje o 90 dnů, a to tedy na maximální dobu 180 dnů. Délka zajištění tak byla stanovena v maximální možné délce. Žalobce měl za to, že stanovená doba jeho zajištění v ZZC nebyla žalovanou dostatečným způsobem zdůvodněna. Žalobce v této souvislosti odkazoval na již ustálenou judikaturu NSS i KS v Praze, a to jak ve vztahu k ustanovení § 125 zákona o pobytu cizinců, tak k obdobnému § 46a zákona č. 325/1999 Sb. o azylu („zákon o azylu“).

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2011, č.j. 1 As 93/2011 - 79, musí být „*řádně odůvodněny všechny části výroku správního rozhodnutí, tj. i jeho vedlejší ustanovení. Správní orgán musí v odůvodnění vedlejšího ustanovení výroku rozhodnutí o zajištění, jímž se stanoví doba jeho trvání, uvést, jaké všechny úkony bude pravděpodobně nezbytné provést k přípravě realizace správního vyhoštění konkrétní osoby. Dále lze nepochybně požadovat, aby správní orgán kvalifikovaně na základě svých zkušeností upřesnil v odůvodnění rozhodnutí svůj odhad, jak dlouho zabere provedení každého ze specifikovaných úkonů (např. obvyklá doba komunikace se zastupitelským úřadem země původu cizince, doba potřebná pro poskytnutí právní pomoci ze strany země původu). Správní orgán musí posuzovat uvedené otázky přísně individuálně, nikoliv paušálním odhadem. Pouze v případě, kdy jsou shora uvedené úvahy obsaženy ve správním rozhodnutí a dle své povahy mají oporu ve správním spisu, mohou se soudy ve správním soudnictví ujmout své přezkumné činnosti a posoudit, zda správní orgán nepřekročil meze správního uvážení či ho nezneužil.*“

Ve vztahu k obdobné právní úpravě v zákoně o azylu žalobce dále odkázal na následující judikaturu. Např. v rozsudku ze dne 15. 7. 2014, č.j. 44 A 36/2014-37, Krajský soud v Praze v této souvislosti uvedl: „*Názoru žalovaného musí ovšem soud oponovat, neboť je zjevně rozporný se závěry rozsudku NSS ze dne 05.03.2014, č.j. 3 Azs 24/2013-42, ze kterého plyne, že žalovaný musí odůvodnit rozhodnutí o délce uložené povinnosti, zejména pokud se rozhodne uložit zákonné maximum. [...] [Uvážení správního orgánu o maximální délce povinnosti cizince setrvat v ZZC musí být z odůvodnění rozhodnutí seznatelné vždy a v soudním přezkumu ob stojí jen tehdy, pokud má oporu v konkrétních a specifických okolnostech, jež plynou z kontextu celého odůvodnění jím vydaného rozhodnutí.*“

Obdobné závěry dovodily správní soudy i v dalších rozhodnutích. Žalobce poukázal

např. na rozsudek Krajského soudu v Praze č.j. 44 A 39/2014 - 21 ze dne 31. července 2014. Uvedené závěry NSS a KS v Praze je nutné vztáhnout i na případ žalobce. Žalovaná prodloužila zajištění žalobce na maximální možnou dobu. Svůj postup a přiměřenost uložené délky zajištění však dostatečně konkrétně neodůvodnila. Žalovaná v napadeném rozhodnutí pouze zcela formálně uvedla, že „*Jedinou překážkou, která v současnosti brání realizování vyhoštění je, že se doposud nepodařilo ŘSCP ověřit totožnost účastníka řízení a zajistit vydání náhradního cestovního dokladu k vycestování. Vzhledem k tomu, že ŘSCP správní orgán informovalo, že ověřování totožnosti a další úkony směřující k realizaci správního vyhoštění stále probíhá, správní orgán dospěl k závěru, že správní vyhoštění je potencionálně možné.*“.

Z výše uvedeného je zřejmé, že žalovaná např. nikterak nezohlednila obvyklou dobu, v níž je možné získat od somálských úřadů cestovní doklad pro realizaci vyhoštění cizince. Žalovaný správní orgán, ani jinak nezjišťoval v jaké fázi je zjišťování totožnosti žalobce, jaké kroky byly podniknuty, a jaké kroky ještě k tomuto budou muset být provedeny. Žalobce tak v tomto ohledu považuje rozhodnutí žalované za nesprávné i nepřezkoumatelné. V této souvislosti žalobce opětovně poukázal na shora uvedené vyjádření žalované ze dne 7.12.2015. Toto tvrzení žalované podle mínění žalobce potvrzuje, že žalovaná nijak nezjišťovala, zda je reálné, aby byly cestovní doklady žalovanému ve lhůtě 90 dnů zastupitelským úřadem vydány. Žalovaná ani nijak neposkytla svůj odhad na očekávanou délku vyřizování cestovního dokladu prostřednictvím zastupitelství Somálska v Moskvě, s ohledem na jiné případy vyhoštění do Somálska. Navíc uvedení této skutečnosti ve vyjádření k žalobě nemůže nikterak ovlivnit nepřezkoumatelnost původního rozhodnutí žalované, s ohledem na jeho zcela nedostatečné odůvodnění.

Závěrem žalobce namítal, že žalovaná porušila § 125 odst. 2 zákona o pobytu cizinců ve spojení s § 3 správního řádu, neboť nezjišťovala a neprokazovala, zda je žalobci 18 let a zda je vůbec možné u žalobce prodloužit zajištění nad zákonnou lhůtu 90 dnů stanovenou v ustanovení § 125 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. V této souvislosti žalobce uvedl, že datum narození, které je u něj ve správních rozhodnutích uváděno, je čistě formální (1. ledna 1997), s tím, že sám žalobce přesné datum svého narození nezná. Správní orgán však má povinnost zjistit skutkový stav bez důvodných pochybností. Pokud se správní orgán v situaci, kdy věk žalobce není zcela přesně zjištěn a pohybuje se zřejmě kolem 18 let (žalobce může být starší nebo mladší), této otázce vůbec nevěnuje, jde o flagrantní porušení ustanovení § 125 odst. 2 zákona o pobytu cizinců ve spojení s § 3 správního řádu. Žalobce má za to, že pokud není správní orgán s to vyloučit, že by žalobce mohl být mladší 18 let (což v případě žalobce s ohledem na jeho mládí jistě nelze), měl by rozhodnout v souladu s ústavněprávní zásadou *in dubio pro libértate*, a zajištění žalobce nad maximální dobu 90 dnů neprodlužovat.

Součástí **správního spisu** je úřední záznam PČR Krajského ředitelství PČR, Odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort ze dne 13.8.2015, podle něhož dopoledne toho dne hlídky odboru zajistily žalobce v prostoru bývalého hraničního přechodu Rozvadov, na parkovišti Travel free shop poté, co byl kontrolován, kdy nebylo prokázáno, že by měl platné oprávnění k pobytu na území ČR.

Dne 13. 8. 2015 byl pořízen úřední záznam o podání vysvětlení, č.j. KRPP-132053-9/ČJ-2015-030022, kdy žalobce uvedl, že nežádal o azyl v žádném státě Evropské unie.

Následně dne 14. 8. 2015 bylo s žalobcem zahájeno správní řízení a na základě usnesení č.j. KRPP-132053-12/ČJ-2015-030022 mu byl ustanoven tlumočník PhDr. I.R. Téhož dne byl sepsán protokol o vyjádření účastníka správního řízení, č.j. KRPP-132053-14/ČJ-2015-030022 z něhož vyplývá, že při jeho sepsání byl přítomen tlumočník a žalobce byl poučen o svých právech a povinnostech. Ve svém vyjádření žalobce uvedl, že před 4 měsíci odjel ze Somálska do Jemenu lodí. Cestovní doklady neměl. V Jemenu byl 3 až 4 dny, poté jel autem, asi mikrobusem s pašerákem, který byl Jemenec na hranice se Saúdskou Arábií a přes hranice přešel pěšky. Bylo jich asi 20 lidí. V Saúdské Arábii zůstali asi 14 dní. Pašerákovi zaplatil 500 USD. Ze Saúdské Arábie jeli autem do Sýrie. Po pěti dnech pokračovali do Turecka, kde zůstali jeden měsíc. Z Turecka odjeli lodí do Řecka, jeli načerno. Na lodi zaplatil pašerákovi 1000 Euro. Pašerák byl Somálec. V Řecku byli v kempu asi 15 dnů a tam dostal dokument, že do 30 dnů musí opustit Řecko. Poté jeli autobusem na hranice Makedonie. Hranici přešli pěšky. Přes Makedonii jeli vlakem. Tam byl na policejní stanici, kde obdržel papír, že musí Makedonii opustit. Jel vlakem na hranici Srbska, kterou přešel pěšky. V Srbsku se setkal s ostatními, se kterými byl zadržen. Dostali se na hranici asi s Maďarskem.

Jako důvod přicestování do EU uvedl, že přijel, aby žil. Cílem cesty žalobce je Německo. Žalobce dále uvedl, že nemá v ČR žádnou adresu. Disponuje finančními prostředky 300 Euro. Z území ČR není ochoten vycestovat zpět do domovského státu.

Žalobce byl poučen o možnosti učinit prohlášení o mezinárodní ochraně ve smyslu § 3a písm. a) bod. 4 a § 3b odst. 1 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

Součástí správního spisu je závazné stanovisko Ministerstva vnitra ČR, Odboru azylové a migrační politiky, ze dne 14. 8. 2015 vydané podle § 120a zákona č. 326/1999 Sb. pro potřeby řízení o správním vyhoštění o tom, že vycestování žalobce je možné.

Dále je součástí správního spisu rozhodnutí žalované ze dne 31. 8. 2015 o uložení správního vyhoštění žalobci na jeden rok podle § 119 odst. 1 písm. c) bod první a druhý zákona o pobytu cizinců.

Dne 31. 8. 2015 žalovaná požádala Ředitelství služby cizinecké policie o provedení úkonů za účelem ověření totožnosti žalobce. Dne 7. 9. 2015 žalovaná žádala Ředitelství služby cizinecké policie o sdělení stavu řízení ve věci zjišťování totožnosti žalobce. Z odpovědi ze dne 8. 9. 2015 vyplývá, že ověřování totožnosti u žalobce stále probíhá.

Dne 14. 8. 2015 žalovaná rozhodla o zajištění cizince za účelem správního vyhoštění dle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců na dobu 30 dnů od okamžiku omezení osobní svobody. Následně bylo dne 9. 9. 2015 rozhodnuto o prodloužení dle § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců o 60 dní tj. celkem na 90 dní. Napadeným rozhodnutím ze dne 6. 11. 2015 pak byla doba zajištění prodloužena o dalších 90 dní, tedy celkem na 180 dní.

V odůvodnění žalobou **napadeného rozhodnutí** žalovaná shrnula dosavadní průběh řízení a mimo jiné uvedla, že s žalobcem bylo dne 14. 8. 2015 zahájeno řízení o správním vyhoštění a téhož dne bylo vydáno rozhodnutí o zajištění žalobce. Dále správní orgán vycházel z toho, že žalobce ve svém vyjádření uvedl, že nemá v ČR žádnou adresu pobytu ani možnost ubytování, proto nebylo přistoupeno k uložení zvláštního opatření podle § 123b odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, kde je cizinci stanovena povinnost oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam a pravidelně se osobně policii hlásit. Na podkladě vyjádření žalobce, že má u sebe finanční hotovost 300 euro a že jiný majetek v ČR ani v jiném státě nemá, správní orgán nepřistoupil k uložení zvláštního opatření podle § 123b odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, spočívajícího ve složení peněžních prostředků ve volně směnitelné měně ve výši předpokládaných nákladů spojených se správním vyhoštěním. Žalovaná dospěla k závěru, že bylo dostatečně odůvodněno rozhodnutí o zajištění dle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců proto, že je nebezpečí, že by žalobce mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Případné ztěžování výkonu správního vyhoštění odůvodnil správní orgán tím, že žalobce vstoupil na území České republiky a Schengenského prostoru bez cestovního dokladu a víza. Překročil hranici mimo hraniční přechod s cílem dostat se ilegálně do Spolkové republiky Německo. Žalobce nemá cestovní doklady ani prokázanou totožnost. Nemá adresu pobytu ani finanční prostředky. Z území ČR není schopen vycestovat zpět do domovského státu nebo do státu, kde by měl povolený pobyt. V souladu s § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců policie stanovila v rozhodnutí o zajištění ze dne 14. 8. 2015 dobu trvání zajištění s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění cizinky. Správní orgán stanovil dobu zajištění na 30 dnů tak, aby bylo vycestování uskutečnitelné v době trvání zajištění. Rovněž byla doba zajištění stanovena s přihlédnutím ke skutečnosti, že účastník řízení nedisponuje platným cestovním dokladem. Složitost přípravy výkonu správního vyhoštění spočívá ve skutečnosti, že správní orgán bude žádat Ředitelství služby cizinecké policie o přípravu výkonu správního vyhoštění a Ředitelství bude následně žádat Zastupitelský úřad Somálska. Po ověření totožnosti vydá účastníkovi náhradní cestovní doklad. Do vydání tohoto dokladu nelze výkon správního vyhoštění realizovat. Po ověření a souhlasu zastupitelského úřadu s výkonem správního vyhoštění realizuje Ředitelství služby cizinecké policie výkon správního vyhoštění podle § 128 zákona o pobytu cizinců. Vzhledem k tomu, že se v době stanovené v rozhodnutí ze dne 14. 8. 2015, čj. KRPP-132053-17/ČJ-2015-030022 nepodařilo správní vyhoštění realizovat, neboť zastupitelský úřad nestačil vydat náhradní cestovní doklad, rozhodla žalovaná podle § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců, že prodlužuje dobu zajištění o 60 dnů. Dle sdělení Ředitelství služby cizinecké policie ze dne 3. 11. 2015 nadále probíhá ověřování totožnosti cizince cestou Zastupitelského úřadu Afghánistánu. Vzhledem k tomu, že zastupitelský úřad dosud neověřil totožnost účastníka řízení, rozhodl správní orgán o prodloužení doby zajištění o 90 dnů, tj. celkem na 180 dnů od omezení osobní svobody. Žalovaná se zabývala i hodnocením překážek správního vyhoštění, které jsou jí v současnosti známy a které vyšly v řízení najevo. Tyto překážky žalovaná předběžně posoudila a učinila si úsudek o tom, zda je správní vyhoštění alespoň potenciálně možné. Vycházela ze stanoviska Ministerstva vnitra, Odboru azylové a migrační politiky č. ZS27209, podle něhož je vycestování možné. Správní orgán se zabýval úvahou, zda existuje reálný předpoklad pro vyhoštění požadovaný návratovou směrnicí a judikaturou Nejvyššího správního soudu, a dospěl k závěru, že reálný předpoklad pro vyhoštění existuje a vyhoštění v současnosti je realizovatelné.

V závěru odůvodnění žalovaná konstatovala, že účastník řízení protiprávně vstoupil na území České republiky, nemá cestovní doklady ani jiné doklady, kterými by mohl věrohodně prokázat svoji totožnost, nemá na území žádnou adresu pobytu, nemá žádné podstatné finanční prostředky, které by mu umožnily pobývat na území nebo vycestovat z území, taktéž nejsou správnímu orgánu známy žádné rodinné vazby na území České republiky ani na území Schengenského prostoru a proto nezbývá správnímu orgánu než rozhodnout, jak je uvedeno ve výroku jeho rozhodnutí. Podle žalované zájem ČR a Evropské unie v tomto případě zcela jistě převažuje nad oprávněnými zájmy účastníka řízení. Účastník řízení tím, že se správním orgánem nespolupracoval zejména v oblasti zjištění a prokázání jeho skutečné totožnosti, si omezení své osobní svobody spolupůsobil.

Žalobce byl v napadeném rozhodnutí mj. poučen o možnosti podat žádost o propuštění ze zařízení, o možnosti podat proti tomuto rozhodnutí žalobu, i o možnosti navrhnout v řízení před soudem do 5 dnů ode dne podání žaloby nařízení jednání k projednání věci.

V souladu s § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců bylo ve věci rozhodnuto bez jednání, neboť žalobce ani žalovaná nenavrhli nařízení jednání a soud nepovažuje nařízení jednání k projednání věci za nezbytné.

V souladu s § 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.

Žaloba není důvodná.

Podle § 124 odst. 1 písm. b) zák. č. 326/1999 Sb. je policie oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění.

Podle § 125 odst. 1 zák. č. 326/1999 Sb. nesmí doba zajištění překročit 180 dnů a počítá se od okamžiku omezení osobní svobody. V případě cizince mladšího 18 let nebo rodiny s nezletilými dětmi nesmí doba zajištění překročit 90 dnů.

Podle čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod., publikované pod č. 209/1992 Sb. nesmí být nikdo zbaven svobody kromě případů, pokud se tak stane v souladu s řízením stanoveným zákonem - zákonné zatčení nebo jiné zbavení svobody osoby, aby se zabránilo jejímu nepovolenému vstupu na území nebo osoby, proti níž probíhá řízení o vyhoštění nebo vydání.

K námitce žalobce, že napadené rozhodnutí nemůže směřovat k naplnění účelu podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, že v době vydání napadeného rozhodnutí neexistoval v jeho případě reálný předpoklad, že by mohlo dojít k jeho vyhoštění do země původu, a že je na něj potřeba hledět jako na uprchlíka ve smyslu Úmluvy o právním postavení uprchlíků, soud uvádí, že smyslem řízení o zajištění cizince je vytvoření podmínek

pro to, aby mohl být realizován hlavní účel zajištění, tedy správní vyhoštění, vycestování nebo předání cizince a nebyl mařen tím, že se cizinec bude skrývat nebo jiným způsobem vyhýbat jeho realizaci. Při rozhodování o zajištění či prodloužení zajištění je povinností správních orgánů posuzovat potencialitu správního vyhoštění, popř. vycestování nebo předání cizince. Podrobně se touto povinností správních orgánů zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 – 150, na který v doplnění žaloby poukázal i žalobce. Podle tohoto rozsudku není možné rozhodnout o zajištění cizince, pokud je správnímu orgánu z dostupných informací zřejmé, že nebudou splněny podmínky pro správní vyhoštění. Nejvyšší správní soud ovšem v tomto rozsudku také dospěl závěru, že *„Pokud správní orgán po předběžném zhodnocení všech jemu známých skutečností, jež by mohly vylučovat správní vyhoštění, vycestování či předání cizince, dospěje k závěru, že správní vyhoštění, vycestování nebo předání cizince je i přes tyto skutečnosti alespoň potenciálně možné, je oprávněn rozhodnout o zajištění cizince.“* Z odůvodnění napadeného rozhodnutí a z obsahu správního spisu vyplývá, že se žalovaná zabývala zhodnocením překážek správního vyhoštění, které jí byly v době rozhodování o prodloužení zajištění žalobce známy, a které vyšly v řízení najevo. Tomuto posouzení věnovala v napadeném rozhodnutí samostatný odstavec nesoucí název *„Realizovatelnost vyhoštění“*, kde uvedla, že *„Správní orgán se zabýval zhodnocením překážek správního vyhoštění, které jsou mu v současnosti známy, a které vyšly v řízení najevo. Tyto překážky správní orgán předběžně posoudil a učinil si úsudek o tom, zda je správní vyhoštění alespoň potenciálně možné. To vše s vědomím, že o zajištění cizince nelze rozhodnout, pokud zákonný účel omezení osobní svobody cizince nebude pravděpodobně možné uskutečnit. Dle stanoviska Ministerstva vnitra Odboru azylové a migrační politiky č.j. ZS27209 je vycestování možné. Jedinou překážkou, která v současné době brání realizování správního vyhoštění je, že se doposud nepodařilo ŘSCP ověřit totožnost účastníka řízení a zajistit vydání náhradního cestovního dokladu k vycestování.“* „..., Správní orgán se zabýval úvahou, zda existuje reálný předpoklad pro vyhoštění, tak jak to požaduje (mimo jiné) návratová směrnice a jak již judikoval ve svém rozsudku Nejvyšší správní soud a dospěl k závěru, že reálný předpoklad pro vyhoštění existuje. Jak již vyplývá z předchozích odstavců, je v současnosti správní vyhoštění realizovatelné“. Žalovaná tedy překážky předběžně posoudila a učinila si úsudek o tom, zda je správní vyhoštění alespoň potencionálně možné, a to vše s vědomím, že o zajištění žalobce nelze rozhodnout, pokud zákonný účel omezení osobní svobody cizince nebude pravděpodobně možné uskutečnit, kdy tento svůj úsudek zcela v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu opřela o stanovisko Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 14. 8. 2015, č.j. KRPP-132053/ČJ-2015-030022, které je součástí správního spisu, a ve kterém bylo vysloveno, že *„vycestování je možné“*. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, č.j. 7 As 79/2010-150.).

K argumentaci žalobce, že by jeho vyhoštění bylo nezákonné, neboť by odporovalo čl. 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků a dále § 179 zákona o pobytu cizinců, soud uvádí, že existence důvodu znemožňujícího vycestování vylučuje vydání rozhodnutí o zajištění cizince za účelem správního vyhoštění podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu pouze tehdy, je-li tento důvod před vydáním rozhodnutí o zajištění jednoznačně prokázán. Tedy za situace, kdy je již v době rozhodování správního orgánu o zajištění cizince zřejmé, že nebude možné pro existenci tohoto prokázaného důvodu znemožňujícího vycestování vůbec vyhoštění realizovat. Nepřichází-li v úvahu realizace výkonu rozhodnutí

o správním vyhoštění, nelze dospět k závěru, že by zde bylo nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat něco, k čemu dojít nemůže.

Skutečnost, že by Somálsko bylo zemí, do které není vůbec možné vycestovat, prokázána nebyla. Stejně tak nebylo jednoznačně prokázáno, že žalobci hrozí újma definovaná v čl. 33 Úmluvy o postavení uprchlíků či v ustanovení § 179 odst. 2 zákona o pobytu. Žalobci v rámci řízení o jeho zajištění byla dána možnost, aby sdělil údaje podstatné pro zvážení aplikace principu non refoulement, což vyplývá z protokolu o vyjádření účastníka správního řízení ze dne 14. 8. 2015, č.j. KRPP-132053-14/ČJ-2015-030022 (dále jen „protokol o vyjádření“). Žalobce žádné skutečnosti, ze kterých by bylo možné dovodit, že mu v případě návratu do vlasti hrozí mučení, nelidské zacházení nebo trest smrti, neuvedl. Nelze tudíž dospět k závěru, že by vydání napadeného rozhodnutí bránila prokázaná existence důvodu znemožňujícího vycestování. Dále soud uvádí, že mu nepřísluší předjímat, zda se žalované podaří ověřit totožnost žalobce a zajistit vydání náhradního cestovního dokladu k vycestování. Nelze však ani *a priori* tvrdit, jak to činí žalobce, že je jeho vycestování z České republiky naprosto nemožné, neboť zde existuje reálný předpoklad pro vyhoštění, tak jak to požaduje návratová směrnice.

Neopodstatněnou shledal soud námitku žalobce, že není naplněn důvod pro jeho zajištění, uvedený v § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, neboť z toho, že vstoupil na území ČR neoprávněně, nelze dovozovat obavu, že by výkon rozhodnutí vyhoštění mařil. Z obsahu správního spisu, a to zejména z protokolu o vyjádření, je zřejmé, že vstoupil na území ČR bez cestovních dokladů, na území ČR nikoho nezná, ani nikde jinde v Evropské unii, nemá žádné podstatné finanční prostředky, které by mu umožnily pobývat na území ČR nebo vycestovat z území. Do země svého původu se vrátit nechce. Cílem jeho cesty je Německo. S ohledem na skutkové okolnosti případu žalobce se soud ztotožňuje se závěrem žalované, že tyto okolnosti odůvodňují reálné nebezpečí, že by žalobce mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Je zde totiž důvodná obava, že s ohledem na jeho dosavadní způsob jednání, bude pokračovat v realizaci svého záměru dostat se ilegálně do jím zmíněného cíle, aniž by dobrovolně respektoval eventuální výkon rozhodnutí o správním vyhoštění.

K tvrzení žalobce, že má v úmyslu podat na území EU žádost o azyl, a že mu to dosud nebylo umožněno, soud uvádí, že ze správního spisu vyplývá, že dne 14. 8. 2015 byl žalobce informován o možnosti požádat o udělení mezinárodní ochrany na území ČR. Poučení obdržel v arabském jazyce a obdržení informace stvrdil svým podpisem.

Žalobce dále namítal, že správní řízení, předcházející vydání prvního rozhodnutí o jeho zajištění, trpělo vadami, které měly vliv na výsledek správního řízení a tyto se vztahují i na napadené rozhodnutí. Správní řízení bylo vedeno v českém jazyce s tlumočením do arabského, který žalobce dle svého tvrzení neovládá, proto nebyl schopen v řízení uplatnit svá práva. Pro posouzení této námítky ze správního spisu vyplynuly tyto skutečnosti. Žalobci byl usnesením č.j. KRPP-132053-12/ČJ-2015-030022 ustanoven tlumočnický do jazyka arabského, a to pan I.R., který byl ustanoven již 14. 8. 2015, tedy před provedením pohovoru s žalobcem a před vydáním napadeného rozhodnutí. Při svém ustanovení byl tlumočnický poučen, že je podle § 8 zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, povinen vykonávat tlumočnickou

činnost řádně a ve stanovené lhůtě. Z protokolu o pohovoru ze dne 14. 8. 2015 (č.j. KRPP-132053-14/ČJ-2015-030022) vyplývá, že označený tlumočník byl pohovoru přítomen a každý list protokolu je opatřen jak podpisem žalobce, tak i razítkem a podpisem tlumočnicka. Z obsahu protokolu je také jasné, že žalobce na všechny otázky adekvátně, tj. logicky, konkrétně k jednotlivým tématům, dostatečně podrobně a v témže jazyku odpovídal. Nezmínil se, že by některé otázky nerozuměl. V závěru protokolu se pak uvádí, že proti obsahu protokolu nevznáší žalobce žádné námitky, že nežádá jeho doplnění, ani že na něho nebyl činen ze strany policie žádný nátlak. V závěru rozhodnutí o zajištění ze dne 14. 8. 2015, které mu bylo tlumočeno do jazyka arabského, převzal a svým podpisem potvrdil, že rozhodnutí porozuměl. Na podkladě výše shrnutého obsahu protokolu o výpovědi žalobce má soud za jednoznačně prokázané, že v daném případě nevznikly žádné pochybnosti o tom, že žalobce ovládá arabský jazyk na dostatečné komunikativní úrovni, neboť byl schopen porozumět všem položeným dotazům i na ně konkrétně reagovat. Soud rovněž připomíná, že je i sám tlumočník na podkladě výše cit. § 8 zákona č. 36/1967 Sb. odpovědný za řádné provedení tlumočnického úkonu, tedy pokud by žalobce tlumočnickovi nerozuměl, je povinností tlumočnicka na toto správní orgán upozornit, což se v daném případě nestalo. Správní řízení vedené žalovanou o zajištění žalobce, tak netrpí žádnou vadou, která by mohla zásadně ovlivnit obsah napadeného rozhodnutí. Ze shora uvedeného dále vyplývá, že žalobci byla dána možnost sdělit veškeré skutečnosti, které mohly mít vliv na rozhodnutí ve věci.

K tvrzení žalobce, že nebyl seznámen s obsahem vydaných rozhodnutí a s podmínkami pro uplatnění opravných prostředků, soud uvádí, že žalobní námitka není důvodná. Dne 14. 8. 2015 za účasti tlumočnicka do protokolu o vyjádření žalobce uvedl, že mu bylo umožněno nahlédnout do spisu, seznámit se se všemi podklady pro rozhodnutí, a to i se způsobem jejich získání a byla mu dána možnost se k nim vyjádřit. S podmínkami pro uplatnění opravných prostředků byl seznámen jak v rozhodnutí o zajištění ze dne 14. 8. 2015, tak v rozhodnutí ze dne 9. 9. 2015 a i v napadeném rozhodnutí. Všechna rozhodnutí mu byla řádně přetlumočena.

Soud se neztotožnil ani s tvrzením žalobce, že se žalovaná nedostatečně zabývala otázkou, zda ve zbývajícím období zajištění je možné očekávat získání cestovního dokladu pro žalobce, a že nikterak nezohlednila obvyklou dobu, v níž je možné získat od somálských úřadů cestovní doklad pro realizaci vyhoštění cizince.

Z odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, jakožto z obsahu správního spisu vyplývá, že dne 13. 8. 2015 v 10:45 byl žalobce zajištěn dle § 27 odst. 2 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o Policii ČR“) Policií České republiky, Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje, odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort. Dne 14. 8. 2015 žalovaná vydala rozhodnutí o zajištění žalobce podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců č. j. KRPP-132053-17/ČJ-2015-030022. V souladu s ustanovením § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců žalovaná v rozhodnutí o zajištění stanovila dobu trvání zajištění s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění cizince, a to na 30 dnů tak, aby bylo vycestování uskutečnitelné v době trvání zajištění. Na základě rozhodnutí žalované ze dne 9. 9. 2015, č. j. KRPP-132053-42/ČJ-2015-030022 byla doba zajištění prodloužena podle § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců o 60 dnů. Následně dne

6. 11. 2015 žalovaná vydala napadené rozhodnutí, kterým opět prodloužila zajištění cizince o dalších 90 dnů, a ve kterém mimo jiné uvedla, že doba zajištění byla stanovena s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění cizince a skutečnosti, že účastník řízení nedisponuje platným cestovním dokladem. Složitost přípravy výkonu správního vyhoštění spočívala ve skutečnosti, že žalovaná bude žádat ŘSCP o přípravu výkonu správního vyhoštění. ŘSCP bude následně žádat Zastupitelský úřad Somálska. Vzhledem ke skutečnosti, že účastník řízení nevlastní platný cestovní doklad, Zastupitelský úřad Somálska, po ověření totožnosti vydá účastníku řízení náhradní cestovní doklad. Do vydání tohoto dokladu nelze výkon správního vyhoštění realizovat. Po ověření a souhlasu zastupitelského úřadu s výkonem správního vyhoštění cizince realizuje ŘSCP správní vyhoštění v souladu s § 128 zákona o pobytu cizinců. Dále ze správního spisu vyplývá, že dne 13. 8. 2015 ověřovala žalovaná totožnost žalobce v systému CIS, kdy pomocí tohoto systému nebyla totožnost žalobce ověřena. Dále téhož dne učinila lustraci v registru pátrání po osobách, Schengenský IS II- osoby, Schengenský IS II- vydané doklady, CIS- osoby, AFIS C Daktyloskopované osoby- cizinecký režim, ovšem ani touto lustrací se žalovaná nepodařilo ověřit totožnost žalobce. Hledáním v databázi daktyloskopických karet podle dvou prstů ze dne 13. 8. 2015 také nebyla nalezena žádná shoda. Dále dne 13. 8. 2015 předložila žalobci k vyplnění formulář pro zajištění nového cestovního dokladu, resp. pasu. Dne 31. 8. 2015 žalovaná požádala ŘSCP o provedení úkonů na ověření totožnosti žalobce. Podle vyjádření Ředitelství služby cizinecké policie dosud nebyla totožnost žalobce ověřena.

S ohledem na shora uvedené je zřejmé, že hlavní překážkou realizace správního vyhoštění je, jak správně uvedla žalovaná v napadeném rozhodnutí, skutečnost, že se doposud nepodařilo ŘSCP ověřit totožnost žalobce a zajistit vydání náhradního cestovního dokladu k vycestování. Je ovšem také zjevné, že žalovaná v průběhu správního řízení činila úkony, na základě kterých by měla být tato překážka odstraněna. Dále soud uvádí, že žalovaná v napadeném rozhodnutí uvedla, nejenom v čem spatřuje překážku realizace účelu zajištění žalobce, tedy správního vyhoštění, nýbrž také posoudila, zda v případě prodloužení zajištění o dalších 90 dnů je možné tuto překážku odstranit. Vzhledem k tomu, že podle vyjádření ŘSCP ověřování totožnosti a další úkony směřující k realizaci vyhoštění stále probíhají, dospěl soud k závěru, že žalovaná postupovala správně, když prodloužila zajištění žalobce, neboť správní vyhoštění je stále potencionálně možné v době, na kterou bylo zajištění cizince prodlouženo, a to ihned po odstranění hlavní překážky realizace správního vyhoštění.

Mezi jedny ze základních právních zásad patří zásady vymezené v ustanovení § 6 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Na základě ustanovení § 6 odst. 1 občanského zákoníku má každý povinnost jednat v právním styku poctivě. Podle § 6 odst. 2 téhož zákona pak nikdo nesmí těžit ze svého nepoctivého nebo protiprávního činu. Nikdo nesmí těžit ani z protiprávního stavu, který vyvolal nebo nad kterým má kontrolu. Nad rámec shora uvedených závěrů je proto nezbytné uvést, že to byl žalobce, kdo do České republiky přicestoval v rozporu se svými povinnostmi bez platného dokladu totožnosti. Toto jeho vlastní jednání je nyní příčinou časově náročného postupu, při němž je nezbytné ověřit skutečnou totožnost žalobce. Není tudíž přípustné, aby žalobce z tohoto svého protiprávního stavu, který vyvolal, těžil a složitosti ověření jeho skutečné totožnosti se ve svůj prospěch důvodně dovolával a získával tím pro sebe výhodnější postavení, než ve kterém by se nacházel, pokud by disponoval pravým a platným dokladem prokazujícím jeho skutečnou totožnost. Přistoupením na logiku žalobcovy argumentace by osoba jednající v souladu

s právem, tj. disponující s platným cestovním dokladem, byla v horší situaci, než osoba jednající protiprávně, neboť u „pocitivého“ by realizace eventuálního správního vyhoštění byla mnohem jednodušší.

K žalobní námitce, že faktická nemožnost vyhoštění žalobce není zjevná pouze z dosavadního procesu vyřízení cestovního dokladu a z informací správního orgánu o obvyklé době získání potřebných dokladů, nýbrž i z objektivních statistik o vyhoštění do Somálska, soud uvádí, že z tabulky předložené soudu jako příloha žaloby, kde v seznamu realizovaných správních vyhoštění za prvních 9 měsíců roku 2015 nejsou uvedena žádná data pro státní příslušníky Somálska, nelze vyvodit jednoznačné závěry. Soud dále uvádí, že i v případě, že by v daném období bylo vydáno 6 rozhodnutí o vyhoštění do Somálska a nebylo jediné realizováno, jak tvrdí žalobce v podané žalobě, ze statistických dat za minulé období, by nebylo možné, bez dalšího dovodit, že v konkrétním případě žalobce k realizaci správního vyhoštění nemůže dojít.

Nedůvodná je i žalobní námitka, že správní orgán nezjišťoval a neprokazoval, zda je žalobci 18 let a zda vůbec je možné u žalobce prodloužit zajištění nad zákonnou lhůtu 90 dnů stanovenou v § 125 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Již ve formuláři pro vystavení nového cestovního dokladu, který byl žalobci předložen dne 13. 8. 2015, uvedl, že je narozen dne 1. 1. 1997. Toto datum je uvedeno na všech rozhodnutích vydaných žalovanou, také na úředních záznamech a na protokolu o vyjádření. Veškeré listiny byly žalobci přetlumočeny a v žádné této listině není zaznamenáno, že by žalobce konstatoval, že je uvedeno nesprávné datum narození. Žalovaná neměla tedy důvod pochybovat, že žalobce se skutečně narodil dne 1. 1. 1997.

Soud v daném případě neshledal, že by došlo k pochybení správního orgánu, a proto žalobu jako nedůvodnou zamítl podle 78 odst. 7 s.ř.s.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn dle § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož náhrada nákladů řízení přísluší tomu, kdo měl ve věci úspěch. Žalobce neměl ve věci úspěch, žalovanému žádné náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Plzni dne 15. prosince 2015

Mgr. Jana Komínková, v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Bc. Michaela Karásková